

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè aegras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 1. Quis finis præfigi debeat Visitationi Apostolicæ Amicorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49274)

amicos habeat. Terriò ut, si neque hoc suppetit, ex sententia discedat.

II. Porro non esse alienam ab Operarij Apostolici munere ac Zelo hanc visitationem; tum multorum virorum sanctorum & Apostolicorum præclara & crebra in hoc genere exempla, tum multiplices fructus ex ejusmodi visitationibus hausti; tum ipsa ratio, necessitasque persuadet; nam, ut sapienter S. Chrysostomus ho. 21. ad Popul. advertit, *sicut hoc corpus quotidie corporalis indiget nutrimenti, ne multum cadens in imbecillitatem inefficax jaceat; itidem & anima spiritalis indiget pabuli optima conversationis, ut in aliqua bonorum consuetudine posita maligni demum insidiis constituatur inexpugnabilis.* Quia tamen hæc functio, si ulla alia multis periculis, fraudibusque occultis Dæmonis est exposita, ideo, ne damna potius gravia, quàm commoda, utilitatèque ex ea reportentur, bene observari debent tum ipsæ Personæ, quæ sunt visitandæ; tum tempus, finis, modus, & industriæ in simili visitatione adhibendæ; tum ipsa denique pericula, quæ in ea occurrere solent, ut & cautiùs declinari queant; aut certè, dum contra illa se salubribus remediis præmunit Operarius, velut tela prævisa minus feriant. De quibus proin omnibus capitibus breviter hoc loco agendum erit.

§. I.

Quis finis præfigi debeat Visitationi Apostolicæ Amicorum.

I. Duplex huic Visitationi finis præfigi potest ab Operario Apostolico; remotus scilicet, & proximus; remotus & omnibus illius functionibus Apostolicis communis est major DEI gloria, propriæque, & alienæ salutis procuratio, de quo nihil hîc specialiter monendum occurrit. Proximus est, qui secundariò & minùs principaliter, tanquam medium ad priorem velut ultimum finem obtinendum intenditur. Et hic præcipuè triplex esse potest, quorum primus est *Benevolentia aucupatio vel conservatio*; cum enim nemo facilè se, suamque salutem committat illi, cujus indolem, virtutem, & Zelum perfectum non habet, necesse est, ut per familiarem visitationem quandoque suas dotes manifestet, benevo-

len-

lentiâque conciliet Operarius. Unde in hoc casu, suo modo locum habet, quod non nemo quondam ad Adolescentem dixit: *Loquere, ut videam te.* Alter finis est *gratitudinis demonstratio*: quo ex titulo Benefactores præcipuè visitantur, ut, dum pro acceptis beneficiis gratus animus ostenditur, ad nova conferenda liberalitas Benefactoris provocetur, nam, ut rectè Cassiodorus dixit super Psalm. *Quoniam misericors. meliora meretur suscipere, qui collata bona de corde non probatur amittere.* Quo quidem in genere S. Ignatius Fundator noster mirè excelebat, ut Ribadeneira in vita illius l. c. 2. sequentibus verbis testatur: Ex multis virtutibus, quæ in vita illius eminebant, jucundissima fuit acceptorum beneficiorum memoria atque remuneratio. Fuit enim non in Deum tantum, sed etiam in Homines propter DEVM re ipsa, animoque gratissimus. Hinc eos, quos de Societate nostra præclarè meritos noverat, non solum nostrorum orationibus quàm commendatissimos esse volebat, sed etiam invitabatur invisebat, & de felici rerum nostrarum successu faciebatur certiores, multâque faciebat sibi alioquin insuavia, atque etiam molesta eam unam ob causam, ut illis gratificaretur. Quod ipsum proinde facere studebit prudens Operarius, captando tempora & occasiones, quibus vel Natalis diei felicem exitum gratuletur, vel anni novi auspiciatum exordium apprecetur, sicque suam erga Benefactorem observantiam, gratumque animum contestetur. Tertius denique finis esse potest *variarum gratiarum ad beneficiorum pro se, aliisque impetratio*: qua tamen in re vel maximè cautum ac moderatum oportet esse Operarium, dum alios sibi conciliare beneficiis impetratis studet, ipsorum Collatorum à se animos, benevolentiamque avertat. Unde diligenter attendendum est tum ad ipsam Personam, in qua aliquid petitur, an videlicet sit opulenta & liberalis, in qua ut gratam potiùs habitura sit ejusmodi petitionem, quàm ingrata; item ad Personas, pro quibus petitur gratia; & tandem ad ipsum donum seu gratiam, quæ petitur, an scilicet facilè & benevolo animo danda speretur; ex his enim circumstantiis si vel unica desit, præstat omittere ejusmodi visitationem quàm suscipere. Multò verò cautiorem esse oportet & parciolem in gratia aliqua pro se petenda; nam, ut sa-

pien

pienter S. Franciscus Xaverius, teste Turfellino l. 6. vit. c. 12. advertit, qui alienas res accipit, aut petit, libertatem amittit suam; quippe cum beneficentia necessitatem imponat obsequendi beneficio, ereptaque beneficio libertas adeo serviat, ut, etiam si quid audeat, ejus verba longè minùs habeant ponderis, quàm haberent, si sui juris esset. Adde, quòd, si quid ab eo, qui dedit, peccatum sit, liberè increpare haudquaquam valeas; quod enim os tantum est, ut sustineat allatrare pascentem? Quod ipsum confirmans S. Philippus Neri, ut in vita illius c. 15. n. 16. refertur, dicere solebat Operariis suis, ut, si fructum facere vellent in animabus, à crumenis aliorum abstinere; nec enim simul posse aliquem lucrari animas, & res earundem. Hinc & S. Bernardus animarum Curatores l. 4. de confid. c. 4. talès vult esse, *qui missi post aurum non eant, sed Christum sequantur. Qui questum legationum non astiment, nec requirant datum, sed fructum.* Aliam verò adhuc causam affert S. Basilus in reg. brev. resp. 304. dum ait: *Existimo magis consultum iri multitudinis offensionem, & adificationem fidei fore probabilius, si repudientur huiusmodi munera; siquidem ex illorum susceptione primùm illud incommodum nascitur, quòd sepe numero ob eam rem malè audit Fratrum Republica.* Plures quidem adhuc fines, ob quos Amicos vel Benefactores visitari conveniat assignari possunt, v. g. si in aliquo morbo vel gravi afflictione constituti sint, sed quia hi ad alios subsequentes titulos pertinent, non est, quòd de ijs hoc loco ampliùs quid tractetur.

§. II.

Quæ Personæ visitandæ sint.

I. Triplicis generis Personæ hac in materia in considerationem venire possunt, scilicet Ecclesiasticæ Personæ, Principes sive Magnates, mediocris Statûs Personæ; nam infimi Statûs Personas, puta Artifices, Rusticos, Mendicos amicitiae causâ visitare non convenit, cum triplex ille finis, qui in priori §. assignatus est, locum non habeat.

II. Primò ergo Ecclesiasticas Personas quod attinet, omnino suadendum videtur Operario, ut easdem non rarò visitet, maximè si Religioso Ordini sint adscriptæ, & magna Sapientia